Sodelovanje v lokalnem tisku

Odkar je postalo »Naše delo« tednik, je nastala potreba po čim širšem zajemanju problemov na terenu brezpogojna nujnost, ki jo zahtevajo na eni strani graditelji socializma, po katerih je dan glasilu naslov »Naše delo«, na drugi strani pa to zahtevajo naročniki in bralci, ki želijo spoznavati lokalno razvojno stvarnost ter bogastvo delovnih uspehov, izkušenj in okvir težav.

Izpolnitev te naloge je mogoča edino ob pomoči delavcev in kmetov ter delovnih inteligentov v okraju, ki cenijo ljudstvo in njegove želje po spoznavanju družbeno političnega razvoja in ki ne pripisujejo dogajanju v planskem gospodarstvu slučajnih pojavov in uspehov, ker vidijo in cenijo uspehe marljivega dela delovnih ljudi.

V socialistični družbi se začenja delo s tekmovanjem, končano pa ni vse dotlej, dokler niso prikazani ljudstvu njegovi uspehi in premagane težave. Vendar se v tem oziru največ greši. Neštetokrat telefoničnih in osebnih vprašanj po razkrivanju problemov, po zdravih in škodljivih delovnih pojavih v pisarnah, podjetjih, obratih in tovarnah je ostalo brez uspeha. Mnogi problemi niso prišli v tisk zato, ker je znala večina odgovornih delavcev in uslužbencev pri organih oblasti in pri podjetjih, tovarnah, pri ekonomijah in zadrugah v okraju odložiti priliko za množično obravnavanje, kritiko in odobravanje z izgovorom: »Nič ni posebnega; do prihodnjič bomo že kaj zbrali; pri nas ne zna nikdo pisati člankov, nekaj pač napišite itd.« ali pa z izgovorom: »Vem, da bi moral, pa nimam časa.« Mnogi so res tako zatopljeni v delo, da za množico nimajo časa. Tako morajo mnogi marljivi delovni ljudje ostajati v očeh množice neopaženi ter morajo živeti v zavesti, da o njihovem delu množica ne razpravlja, čeravno je to večkrat mogoče. Večkrat množica ne ve, kaj so njene dolžnosti in kake naloge imajo njihovi funkcionarji. Večina življenja se tako odigrava v pisarnah na papirju. Revolucionarnost gospodarskih akcij in ukrepov ostaja na papirju v pisarniških predalih, po vaseh pa širi reakcija svoje parole in tudi v svet, da se manjša okvir privatnega sektorja v korist planskega gospodarstva. Mesto da bi bilo frontno glasilo organizator in mobilizator ter najzvestejši soborec delovnih ljudi v borbi proti vaškim veljakom, mora čakati iz tedna v teden na to, da se bo raztopil led na kupih skritih problemov.

Med ljudstvom še obstoja prepričanje, da je treba plačati, če se dajo v časopis članki. Pri tem bi morali misliti poedinci le na oglase in objave, ki jih je res treba plačati. Ne pride pa to v poštev pri člankih, ki zajemajo razčlenitev različnih problemov in pojavov v vseh gospodarskih sektorjih. Obratno, uredništvo daje za take razčlembe (črtice, članke, reportaže) honorar.

Mnogi delovni ljudje imajo občutek manjvrednosti ob misli na dopisovanje. Pozabljajo na to, da vsebujejo članki osnovne podatke o času, kraju in udeležencih dogajanja, materialnih sredstvih, uspehih in težavah ter oceno odziva pri ljudstvu, ko so se dogajanja pričela ali končala.

Vse te objektivne in subjektivne težave se odražajo v tem, da je v vsaki številki glasila zajetih premalo problemov, da razčlembe dogodkov večkrat niso prepričevalne ali pa da je v številki preveč poučnega gradiva, ki nadomešča manjkajočo terensko problematiko itd.

Nujno je, da postane »Naše delo« v bodoče močna moralna opora in orožje vseh delovnih ljudi v okraju v borbi proti izkoriščanju in v naporih za zgraditev socializma. To orožje bo v pomoč vsem aktivistom in funkcionarjem, ki se res hočejo boriti. Ob tej volji ne bodo opuščali prilik, da bi opisali terenske in borbene izkušnje in da bi dali množici priliko oceniti družbi koristna in škodljiva dejanja.

Bodoče izhajanje tednika ne bo zadevalo na težave, ko bo imelo na razpolago dopise iz vrst delavcev in uslužbencev v organih oblasti in iz vrst funkcionarjev OF ter iz vrste neštetih naročnikov, ki se ne bodo zadovoljevali samo s čitanjem, ocenjevanjem in odobravanjem napisanega, temveč šele z opisovanjem problemov, ki jih sami poznajo in ki jih ne morejo rešiti sami, ampak le množica.

Uredništvo je te dni z dopisi povabilo vse urade, ustanove, podjetja ter tovarne v okraju na dopisovanje, da bodo člani njihovih kolektivov našli v glasilu opise in slike svojega dela, ki bodo vsemu ljudstvu v okraju dokaz neomajne volje za graditev socializma v FLRJ.

Uredništvo

Na Drž. nižji gimnaziji v Ormožu se vrše razredni izpiti za I. in II. razred dne 5. septembra, za III. razred 6 septembra, tečajni izpiti dne 7 septembra. Naknadno vpisovanje bo 9. septembra, začetek rednega pouka pa 10. septembra 1949.

Drugo tekmovanje reproduktivnih glasbenih umetnikov FLRJ bo od 20. do 27. novembra 1949 v Ljubljani. Vse interesente obveščamo, da je rok za prijavo k tekmovanju podaljšan preko 1. septembra in traja do zaključno 20. septembra 1949. Prijave, poslane po 20. septembru 1949, se ne bodo mogle več upoštevati. Prijave se naročajo in vlagajo pri Sekretariatu organizacijskega odbora II. jugosl. tekmovanja reproduktivnih glasbenih umetnikov FLRJ, Ljubljana, ministrstvo za prosveto.

(Nadaljevanje s 1. strani)

leti na šolanje. Nad 60 teh otrok je še v Sovjetski zvezi in obupani in ogorčeni starši že dolge mesece ne dobijo od njih nobenih poročil, čeprav so tudi sovjetski vladi pisali: »Vrnite nam naše otroke! Nihče ne sme našim otrokom jemati domovine in doma! Ne damo svojih otrok za janičarje!« Taka pisma je spremljala nota naše vlade, na katero pa Sovjetska zveza noče odgovoriti.

Prevzgoja nedoletnih otrok v sovražnike lastne domovine se torej nadaljuje. O tem priča pismo 13 letnega Petra Tadiča, ki ga je po dolgih mesecih prejela njegova mati. Matere se dešek še spominja, marsikaj iz svoje rane mladosti in doma pa je že pozabil in pod vplivom nove vzgoje je v srbsko-ruski mešanici napisal: »... tada ja ću damoj kagda Titu ubijut!« Če ne bi bilo dovolj drugih dokazov, bi že te besede prevzgojenega otroka postavile na lažt trditev sovjetske note, da v resoluciji Informbiroja ni niti pomisleka, še manj pa besede o nasilnem strmoglavljenju državnega sistema v Jugoslaviji.

Dobro leto informbirojevske prakse je prineslo našim ljudem že toliko dokazov, — ne papirnatih, temveč konkretnih, ki smo jih občutili na lastni koži in dan za dnevom, — da se lahko pomilovalno nasmehnejo nad s slepoto udarjenimi pisci sovjetskih not, ki so že z vso propagando oznanjali, da se naša vlada ne bo upala objaviti vsebine njihovih žaljivih, zaletelih, velike Sovjetske zveze nedostojnih dokumentov. Če bi bila naša vlada res za hip oklevala ne bi nikdar zato, ker bi se mogoče bala teh revnih obtožb, marveč iz bojazni, da bi postalo razočaranje našega delovnega ljudstva nad današnjimi vodniki Sovjetske zveze še težje in večje, — ker bi se bala za veliko in globoko ljubezen naših ljudi do Sovjetske zveze, ki jo je vzgajala in poglabljala v njihovih srcih dolga leta naša Partija. To bi bil edini vzrok za našo bojazen. In poleg drugih vzrokov je prav to nedvomno eden glavnih razlogov, da je odgovorna naše vlade tako miren, zadržan in dostojanstven. Kdor je poslušal te dni užaljene in nepopisno razočarane komentarje naših ljudi, ki dobesedno niso mogli verjeti lastnim očem, ko so prebirali sovjetsko noto, se je lahko prepričal o vsem tem z iskrenim obžalovanjem.

Vse oblike špekulacij imajo izkoriščevalske cilje

Znova in znova ima okrajno sodišče v Ptuju opravka z ljudmi, ki v svoji želji po protipravnem premoženjskem pridobivanju pridejo v nasprotje z zakoni ljudske oblasti ter s svojimi dejanji skušajo zavirati popolnejše oskrbovanje delovnih ljudi v naši državi.

Dne 6. avgusta t. l. se je pred sodiščem v Ptuju zagovarjal Matjašič Janez, kmet iz Zlatoličja 59 KLO Starše, ker je dal v gospodarskem letu 1948-49 nepopolno prijavo s pšenico in ržjo posejanih površin na svojih njivah. Prijavil je namreč samo 1,22 ha setve, posejal pa je 1,80 ha. Jasno je, da je hotel z večjo nekontrolirano količino življenjskih potrebščin špekulirati ter si potom tega pridobiti imovinsko korist brez primernega truda.

Matjašič Janez je kljub številnim primerom obsodb istovrstnih špekulantov večinoma iz vrst večjih kmetov, ki jih je v preteklih mesecih Okrajno sodišče v Ptuju obravnavalo, in ki so mu morali biti znani, zakrivil opisano dejanje. Tekom šestih mesecev zapora, ki mu jih je odmerilo sodišče za storjeno kaznivo dejanje, bo imel priliko premišljevati o tem, da je veliko boljše opustiti poskuse špekuliranja in izkoriščanja trenutnih težav, ki jih ima ljudska oblast s preskrbovanjem delovnih ljudi ter živeti na račun poštenih delovnih ljudi s trudom svojih rok, kakor to dela velika večina državljanov naše države. Ps.

Nekateri krajevni ljudski odbori še niso napravili razreza obvezne reje živine

Kljub mnogim kritikam dela nekaterih krajevnih ljudskih odborov v ptujskem okraju jih imamo še vedno precejšnje število, ki svojih dolžnosti, katere so sprejeli z izvolitvijo, ne izpolnjujejo tako, kot je to v interesu graditve socializma v naši državi, ali postavljenih nalog ne rešujejo pravočasno, ali jih rešujejo z vidika lokalpatriotizma, včasih tudi oportunizma.

V posebno jasni luči se je to pomanjkljivo poslovanje nekaterih krajevnih ljudskih odborov pokazalo v zadnjem času, ko je bilo treba napraviti razrez obvezne reje živine. Imamo KLO, ki kljub dejstvu, da je bil postavljen končni rok izvršitve gornje naloge 4. avgust, še dosedaj niso naloge izvršili, kljub nujnosti obvestitve kmetovalcev, ali pa so jih izvršili tako pomanjkljivo, da jim je bilo treba vse vračati. Posebno malomarni krajevni ljudski odbori, kot so Leskovec, Rogoznica, Turški vrh, Trnovska vas in še nekateri so razrez napravili zelo površno. KLO Dolena se celo izgovarja, da sploh ni dobil tozadevne okrožnice. V Obrežu, Polenšaku in Vitomarcih so pri preračunavanju vzeli prenizek ključ, v Majšperku pa so kmetovalci ostali brez vsakega pojasnila ter hodijo tajnika Turkuš Janeza vpraševat, če smejo rediti samo toliko živine, kot imajo predpisano. Iz tega je razvidno, da krajevni ljudski odbor Majšperk ni napravil pravilnega razreza, ali pa da kmetovalcem sploh ni pojasnil naloge, ali pa, da se je preveč birokratsko držal izračunanega ključa in ni pravilno zajel možnosti razvoja živinoreje v svojem kraju.

Krajevni ljudski odbori: Lovrenc, Stoperce, Spuhlja, Slatina, Slavščina, Sestrže, Juršinci, Cirkovci, Naraplje, Žetale, Biš, Brezovci, Bišečki vrh, Desternik in še nekateri pa po svoji stari navadi sploh še niso razreza napravili. Njihovo malomarno in površno delo je sicer znano vsem poverjeništvom pri OLO ter zahteva končnega razčiščenja.

Lepo izdelane plane razreza so napravili krajevni ljudski odbori: Gajevci, Janežovci, Grajena, Hum, Marjeta, Borovci, Bukovci, Ptujska gora in Središče, katerih poslovanje je tudi v pogledu administracije večinoma v redu.

Borba za socializem zahteva tako od vsakega poedinca, kot od organov ljudske oblasti, od najnižjih do najvišjih popolno in dosledno delo ter natančno izpolnjevanje dolžnosti. Mnogi ljudje naštetih krajevnih ljudskih odborov se tega dejstva še niso zavedali ali pa se tega v svojem oportunističnem odnosu, ki temelji na lokalpatriotizem nočejo zavedati. Skrajni čas je, da s svojo dosedanjo prakso prenehajo ter dajo delovnim ljudem svojega kraja vzgled natančnega in doslednega dela, ker bo le tako delo rodilo zaželene sadove.

k. n.

Kmečke komisije se lahko uveljavijo samo z borbenim delom za zgraditev socialističnih vasi

Kmečka komisija pri OOOF v Ptuju bi morala izvrševati naloge, ki bi jih 56 članov kmečkega sveta ocenilo kot najnujnejše. Ker so ti člani v službah v kmetijsko obdelovalnih zadrugah, na zadružnih ekonomijah in na državnih posestvih, deloma pa v privatnem kmetijskem sektorju, poznajo vso problematiko življenja v kmetijstvu zaposlenih delovnih ljudi, zato jim ni težko najti oblik političnega in gospodarskega življenja na vaseh. Od njih upravičeno pričakuje Osvobodilna fronta, da bodo znali dajati kmetijskemu življenju tako obliko in vsebino, ki bo odgovarjala razvoju kmetijstva v socialističnem gospodarstvu.

Dne 22. avgusta je bila sklicana seja kmečkega sveta v dvorano MLO v Ptuju. Graditev socializma je segla z vso resnostjo na vasi ter postavila vse funkcionarje, med njimi tudi kmečki svet pred resne naloge. Mimo kmečke komisije se ne more izvajati uredba o odkupu. Kmečka komisija bi morala prikazovati v kmetijstvu premalo zaposlenim ljudem nujnost prehoda v zadružni in državni sektor, ki sta edina v stanju nuditi življenjske pogoje, ki si jih želijo delavci iz podeželja. Vse te naloge so bile opravičilo za sklicanje seje. Udeležba 12 članov je dokazala, da je v kmečkem svetu le del borbenih ljudi, ki razumejo sedanjo stopnjo razvoja in ki so v stanju nuditi pomoč v borbi proti vsem oblikam izkoriščanja v privatnem sektorju, ki so v stanju iti v spopad z dediščino preteklosti in nuditi pomoč pri graditvi socialistične družbe.

Nizki odstotek udeležbe za OF ni neuspeh, temveč dokaz, da je treba vzgojiti kmečki svet, ki se bo zavedel, da je graditev socializma graditev prve stopnje komunistične družbe in da v komunistični družbi ni mogoče iskati opore v nekaterih strahopetnih in oportunističnih kmečkih ljudeh, ki bi še naprej zavirali delo kmečkega sveta in hromili ta delovni sektor Osvobodilne fronte.

P. C.

Knjižni trg

Državna založba Slovenije, podružnica Ptuj, ima lepo izbiro leposlovnih, strokovnih, političnih, kmetijsko-gospodarskih in gospodinjskih knjig.

Izmed zadnjih novitet so: Gogolj: Mrtve duše, Saltykov: Gospoda Golovljevi, Lenin: Zbrano delo, Melik: Jugoslavija, Tito: Graditev nove Jugoslavije, II, Cankar: Na klancu (klasje 18—19), Iljin: Veliki tekoči trak, Potrč: Lacko in Krefli, Mala knjižnica 21-22, Koser: Teorija letanja, London: Beli očnjak. Po njih prav pridno posegajo knjižnice državnih posestev in kmečkih obdelovalnih zadrug.

Kot posebno aktivne so sledeče knjižnice: Sindikalna knjižnica Ptuj, Tovarna aluminija Strnišče, Tovarna volnenih izdelkov Majšperk, Državna posestva: Zavrč, Turnišče, Št. Janž, Dornava, Podlehnik; Sindikalna knjižnica »Pletarna Ptuj«, Frontna knjižnica Breg, OK KPS Ptuj. Navedene knjižnice kupujejo vsa redno izhajajoča dela.

Posebno razveseljivo je zanimanje med kmečko-delavskim prebivalstvom, ki prav pridno posega po izbiri, ki jo nudi knjigarna.

Razen navedenih del imamo tudi prav lepo izbiro gradiva za študijske knjižnice: Nachtigal: Euchologium sinaiticum I.-II., Razprave iz pravnega razreda I.-III. Korošec: Staroslovansko svetišče na Ptujskem gradu, Trinkov zbornik, Levstikov zbornik, Cankarjev zbornik ter drugo. Zdravstvene knjige: De Kruif: I. do III., Šavnik: Zdravljenje raka, Čelesnik: Paradentoza, itd., kakor tudi lepo izbiro hrvaško-srbskega leposlovja ter strokovno-gospodarskega in razne slovarje v vseh jezikih, revije, drame, igre, zakone, šolske knjige in tiskovine.

Odbori Osvobodilne fronte morajo ravno s konstruktivno kritiko buditi v naših množicah pravi, ljudsko-demokratični čut in jih vzpodbujati k neposrednemu sodelovanju pri naših političnih in gospodarskih stvareh. Na eni strani sproščena konstruktivna kritika, na drugi strani razkrinkavanje in izločanje vseh negativnih elementov iz organov naše oblasti in Osvobodilne fronte, to bo usposobilo naše odbore za resnično pozitivno delo.

Iz nalog OF.

Fizkultura

Fizkulturni tečaj v Strnišču

Najvažnejša naloga fizkulturne organizacije v prvi petletki je prodreti na naše podeželje in vključiti v telovadna društva in vode vso kmečko mladino. Da bi vzgojil za to potrebne strokovne kadre, bo priredil Okrajni telovadni odbor v Ptuju v času od 5. do 19. septembra v Strnišču fizkulturni tečaj za mladince in mladinke iz našega podeželja, ki imajo veselje do fizkulturnega udejstvovanja in bi se v tečaju usposobili za vodnike in vodnice vaških telovadnih društev in vodov. Že sedaj vlada med našo kmečko mladino za ta tečaj precejšnje zanimanje in so se prvi tečajniki že prijavili na Okrajnem telovadnem odboru. Potrebno pa je, da pošljejo v ta tečaj vsaj po enega mladinca in mladinko vsi vaški aktivi LMS, posebej pa še vse kmetijsko obdelovalne zadruge, vinarske zadruge ter državna posestva, kajti tudi preko fizkulturnega dela bomo lahko coprinesli znaten delež pri socialistični izgradnji naše vasi.

V tečaju se bodo tečajniki seznanili z vsemi osnovami sodobne telesne vzgoje, s športnimi igrami, lahko atletiko, skupinskimi in prostimi vajami, plavanjem itd. Predavali jim bodo naši najboljši fizkulturni strokovnjaki v okraju. Razen tega se bodo tečajniki udeležili tudi okrajnega prvenstva v lahki atletiki in društvenega nastopa v Markovcih ter tam na konkretnih primerih spoznavali metode in prijeme za svoje bodoče delo.

Vsi, ki bi hoteli obiskovati ta tečaj, naj se prijavijo čimprej na Okrajnem telovadnem odboru v Ptuju, kjer dobe vsa nadaljnja pojasnila.

Okrajno prvenstvo v lahki atletiki

Okrajni telovadni odbor v Ptuju priredi dne 11. septembra t. l. okrajno prvenstvo v lahki atletiki za moštva in posameznike. Za moštveneja zmagovalca je razpisan lep prehodni pokal. Pravico nastopa na tekmovanju imajo vsi člani telovadnih društev ter člani mladinskih in sindikalnih aktivov. Točen razpis prvenstva imajo vsa telovadna društva in okrajni telovadni odbor v Ptuju.

V. K.

MOŠTVI ZA ODBOJKO IZ SREDIŠČA IN PTUJA STA SODELOVALI NA POKALNEM TURNIRJU V SLOVENJEM GRADCU

V Slovenjem Gradcu se je vršil 20. in 21. avgusta letos pokalni turnir TD Slovenjega Gradca, ki se ga je udeležilo 13 najboljših ekip za odbojko iz vse Slovenije. Zaradi odsotnosti nekaterih ekip tekmovanje ni moglo določiti kandidatov za dopolnitev dveh praznih mest v slovenski ligi.

Iz ptujskega okraja sta na tekmovanju sodelovali ekipi iz Središča in Ptuja. V sobotnem izločilnem tekmovanju je ptujska ekipa izpadla ter naslednji dan igrala v tolažilnem turnirju, Središče pa, ki je bilo med sodelujočimi moštvi edino iz podeželja, je sodelovalo v prvi skupini, torej v skupini najboljših ekip Slovenije ter zasedlo 6. mesto.

Uspeh moštva iz Ptuja pri obstoječi razširjenosti igre v Ptuju ni mogel biti boljši. Odgovorni funkcionarji TD Ptuja bodo morali razširjenosti odbojke v Ptuju posvetiti veliko več pozornosti, kot so ji doslej, ker za to obstojajo vsi pogoji in kar bo rodilo gotovo boljše uspehe.

TD Središče je na turnirju sodelovalo brez vsake priprave in treninga ter kljub temu doseglo lep uspeh. Če bi opisane pomanjkljivosti obeh moštev iz ptujskega okraja odpadle, bi lepši uspehi lahko veliko prispevali k razširjenosti te lepe fizkulturne panoge v našem okraju.

B. N.

POPRAVEK

V štev. 20 opisani tesar Habjanič Janez je iz Lešnice, a ne iz Loperšic.

Obrtnikom in kmetijstvu ni dovoljeno uporabljati električnih strojev in aparatov v času svetlobnih konic, to je v času od 6. do 8. in od 17. do 22.

Vsak potrošnik mora s štednjo in gospodarsko uporabo električne energije pomagati k rešitvi elektroenergijskega vprašanja.

M. Iljin

Priroda in ljudje

PEGE NA SONCU IN PEGE NA ZEMLJI

Slabe letine, leta lakote so se vrstila vse bolj pogosto. V 18. stoletju je bilo štiri in trideset let lakote, v 19. stoletju štirideset, v 20. stoletju pa so si sledila kar druga za drugim: 1901, 1905, 1906, 1907, 1908, 1911, 1912...

O vzrokih slabih letin so se prepirali učenjaki na zborovanjih in pisali dolge učene razprave: agronomske, astronomske, etnografske in celo psihološke — o duši ruskega kmeta!

Agronomi s kokardami na čepicah so govorili, da se zmanjšuje plodnost tal zato, ker vlada baje v prirodi neki zakon o pojemajoči rodovitnosti tal.

To je prav tisto, kakor če bi dejali: dežuje zato, ker je neki zakon, po katerem dežuje.

Ljubitelji meglenih kozmičnih teorij so razlagali stvar drugače. Govorili so: vzrok je v sončnih pegah! Z dolgimi računi so dokazovali, da nastopijo slabe letine prav v tistih letih, ko se pokažejo na soncu največ peg. Kako modra teorija! A stvar je bila v resnici mnogo preprostejša.

Pravi, poglavitni vzrok slabih letin ni bil v sončnih pegah, ampak v pegah na zemlji.

Če bi bili učeni agronomi in učeni astronomi kratko in malo odšli na vas in primerjali pomješčikovo polje s poljem revnega kmeta, bi bili spoznali, da sta pri najslabši letini rž in oves pri pomješčiku gostejša in višja kakor pri kmetu.

Zakaj je bilo tako? Ali morda zato, ker je sijalo na pomješčikova polja drugo sonce, ki ni bilo tako pegasto? Ali pa so morda na pomješčikovih poljih veljali drugi prirodni zakoni?

Ne. Vsa stvar je bila v tem, da so bili pomješčikovi konji siti, da je imel dovolj živine in da je bila zemlja prerana z izvrstnim angleškim plugom. Siromašni kmet pa je imel zemlje malo, njegov konj se je komaj držal na nogah in zemlja je bila z ralom komaj zorana. Tu je bil vzrok »pojemajoče rodovitnosti«!

In čim manj je zemlja dajala kmetu, tem več je potreboval.

Kmet je jemal zemljo pri istem pomješčiku v zakup in plačeval zanjo drag denar. A tudi za samega sebe ni plačeval malo.

Kajti kmeta niso osvobodili zastonj, marveč za denar — za odkupnino.

Kar je moral kmet za svojo osvoboditev plačati, se je tudi imenovalo — »odkupno plačilo«.

Lahko si pomislil, da gre tu za odkup ljudi, ki jih je bila ugrabila razbojniška tolpa.

Odkupnino so plačevali očetje in otroci pa še vnuki.

Rečeno je bilo, da odkupujejo zemljišča, ki so jim jih bili dodelili, dejansko pa so plačevali mnogo več, kakor je bila zemlja vredna. Niso plačevali torej samo zemljo, ampak tudi zase.

»Revni kmet je moral«, tako beremo v knjigi »Rusija«, »plačevati 51 rubljev zakupnine za zemljo, ki mu je manjkala in 7 rubljev 20 kopejk odkupnega plačila«.

»Prvo vsoto je plačal, čeprav si je moral denar izposoditi ali prodati svoje delo v naprej, kajti sicer ne bi bil dobil svoje žetve s 7 rubljih in 20 kopejkami pa je moral neizogibno ostati v zaostanku.«

Plačuj vse življenje odkupnino zase, povrhu prodajaj še svoje delo v naprej! In če vsega ne obdelaš, ostaneš brez svoje žetve.

Dolgovi in zaostanki kmetov so naraščali. Da bi se izkopal iz njih, je kmet prodal konja, prodal kravo.

»Število kmetij brez konjev stalno narašča in je sedaj doseglo 31,7 odstotka.«

Skoraj tretjina vseh kmetij je bila brez konja.

A kako naj bi bile delale brez konja? Z rokami vendar ne moreš dvigniti tisoč ton zemlje!

»Gospodar propadle kmetije brez konja je zabil okna svoje koče, spravil majhne otroke pri sorodnikih in odšel z ženo po svetu iskat zaslužka.«

Ljudje so zapuščali zemljo, ki jih ni mogla prerediti, in odhajali, se vdinjali kot dninarji in hlapci ali prijeli za delo v tovarnah, se selili v obrobne pokrajine v Sibirijo.

A tudi tam ni bilo bolje.

V 16. zvezku »Rusije«, ki opisuje zahodno Sibirijo, beremo naslednje:

»Stiska znatnega dela prebivalstva, ki so ga uničile pogoste lakote v zadnjem času, ki je moralo prodati živino zato, da si je kupilo kruha in plačevalo davke — pri izterjevanju le-teh krajevna oblastva pogosto ne poznajo nobenega prizanašanja — ovira vsakršen napredek poljedelstva.«

Tudi v Sibiriji je bila torej lakota, tudi v Sibiriji oblastva »niso poznale nobenega prizanašanja«.

In vendar so se selili ljudje v Sibirijo. Sami od sebe, prostovoljno so šli tja, kamor so v tistih časih gonili obsojence z vojaško stražo.

(Nadaljevanje sledi)

Poravnajte naročnino!

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Vraničar Jože — Naslov uredništva NAŠE DELO Ptuj — Tisk Mariborske tiskarne